

Energetski projekti – da, ali...

JULIJE DOMAC *

Lijepo je ovih dana baviti se energetikom. Još ako su obnovljivi izvori energije i energetska učinkovitost negdje u fokusu vašeg djelovanja, sreći nema kraja. Od Vladina vrha do najmanje općine, svi su zainteresirani, svi pitaju i odjedanput više nikoga ne treba uvjeravati da treba ulagati u energetiku. Investicije u energetske projekte prepoznate su kao ključ

izlaska iz krize, energetska neovisnost svatko razumije i svi žele, a racionalno koristiti energiju postaje svakome samo po sebi razumljivo. Pa što onda nije dobro?

Energetika kao moda

Koja je razlika između energetike i mode? U roku trajanja. Dok moda ima sezonski karakter pa se tako jedne sezone nosi lan, preferiraju se pastelni tonovi, druge je sezone modni imperativ pamuk i bijela boja, u energetici je drukčije: energetske se projekte pripremaju godinama, potrebno ih je brižljivo osmisliti i pripremiti, a potrebno je i dugotrajno ulagati u stručnjake koji ih mogu provoditi. Bez obzira na dobru organizaciju koja je uvijek poželjna i temelj svega, nove tehnologije komunikacije ili stručne alate, energetske projekte potrebno je pažljivo i temeljito pripremiti. Upravo zbog toga sa zebnjom slušam kako će nas ulaganja u energetiku izvući iz gospodarske krize, kako su velike investicije pred vratima, kako je sve to lako, brzo i jednostavno.

Da se krivo ne razumijemo, uistinu sam za ulaganja u energetiku i mislim da energetske projekte mogu donijeti bolje sutra našoj lijepoj zemlji koja je unatoč svim prirodnim i ljudskim preduvjetima upravo ono što ne bi trebala biti – siromašna, prezadužena i često bez nade.

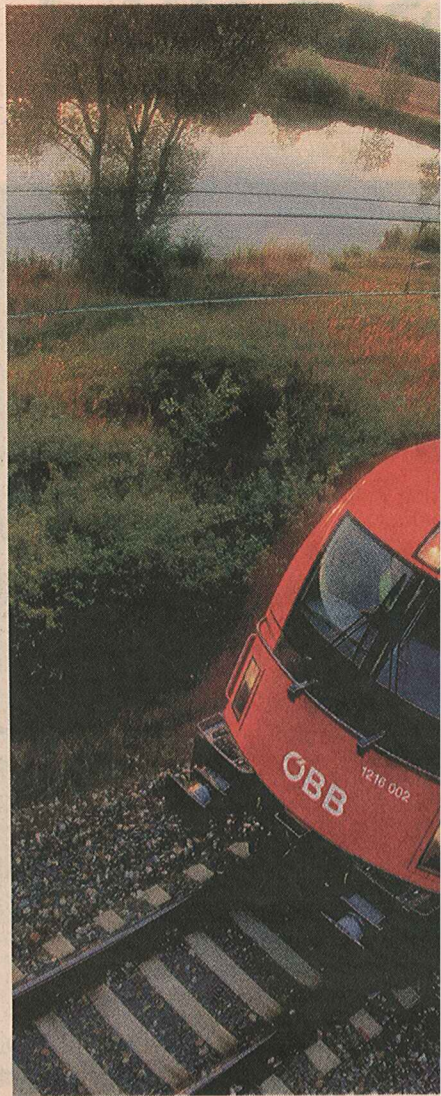
Želim reći da, ako se svi oko energetike slažemo, onda na energetici treba početi i raditi. Investicijski projekti, a posebno ne oni u energetici, ne pripremaju se tako da prvo tražimo investitora pa onda pregovaramo, već tako da ih prvo dobro osmislimo i razradimo. To znači, da vidimo tko sve u njima može i treba sudjelovati, kako će njihova provedba utjecati na nacionalno i lokalno gospodarstvo, na uvjete i kvalitetu života stanovništva u okruženju, kakve su mogućnosti domaće industrije (prevažno pitanje!), čime će se i kako projekt financirati i još puno sličnih pitanja. A sve to treba predstaviti javnosti, hrvatskim građanima zbog kojih se zapravo ti investicijski projekti i pokreću (barem bi tako trebalo biti). Onoj javnosti koja će danas ili sutra živjeti, raditi, igrati se i učiti u blizini tih energetske projekata i koja je i te kako zainteresirana da oni budu izvedeni na najbolji mogući način. Sve to neće se dogoditi ako energetika bude shvaćena samo kao moda, već ako doista postanemo svjesni važnosti dugotrajnog promišljanja i odgovornog donošenja odluka u energetske sektoru. A ako želimo biti posve otvoreni – trajanje i utjecaj energetske projekata uvijek su duži od bilo kojega političkog mandata ili parlamentarnog saziva.

Bacimo se na posao

Pa što onda treba učiniti?! Početi raditi. Nije dovoljno (iako je i to potrebno) samo odlučiti da su energetske projekti naš prioritet. Sada treba imenovati nosioce aktivnosti, definirati opseg svakog projekta – npr. uključuje li projekt hidroelektrane na Savi mostove i prometnu infrastrukturu (a trebao bi, zar ne?), odrediti odgovorne za pripremu dokumentacije, propisati čvrste rokove, početi se koristiti europskim fondovima, a sve to trebaju učinkovito koordinirati i nadzirati državni ministarstva. Zvuči jednostavno? Trebalo bi biti, samo da nas praksa ne demantira.

* Autor je ravnatelj Regionalne energetske agencije sjeverozapadne Hrvatske

Željeznica Brzi vlak po putu

Ekološki najprihvatljivija vrsta transporta

BRANKO LAMPL*

Globalizacija nameće potrebu za što bržim, fleksibilnijim, ekonomičnijim mogućnostima prijevoza osoba i roba

Danas otprilike 50 posto svjetske populacije živi u urbanim središtima; za 20 godina to će biti čak 60 posto. Takva ubrzana urbanizacija postavlja sve veće zahtjeve za razvoj što modernije, učinkovitije i osobito ekološki održive infrastrukture, ponajprije u metropolama, ali razmjerno i u manjim urbanim sredinama.

Renesansa željeznice

Kritičan postaje problem planiranja i upravljanja prometom. S druge strane globalizacija, ili u našem okruženju čak i sam razvoj Europe, nameće potrebu za što bržim, fleksibilnijim, ekonomičnijim mogućnostima prijevoza osoba i roba.

Željeznica se u prigradskom, regionalnom i prekograničnom prometu dokazuje kao ekonomična, sigurno